

El moviment els primers 18 mesos de vida.

Hem d'oferir llibertat de moviment, confiar en el saber fer de l'infant. Tot a través d'un entorn adequat i que afavoreixi l'activitat espontània.

**MARGALIDA JERÒNIA GALMÉS. ORIENTADORA EDUCATIVA.
CURS FORMACIÓ INICIAL EAPS 2024**

El moviment en els primers 18 mesos de vida.

**BASES FISIOLÒGIQUES
DEL MOVIMENT**

PRINCIPIS LÓCZY

**NECESSITATS
DE
L'INFANT**

**QUÈ SIGNIFICA
TENIR UN BEBÈ?**

**FASES
DEL
DESENVOLUPAMENT
MOTRIU**

**VALORS DE LES
ACTIVITATS
QUOTIDIANES**

PREJUDICIS

L'EXEMPLE PIKLER/ LÓCZY

- EMMI PIKLER: (1902-1984)
 - Pediatra de Budapest, va formular dues idees bàsiques i innovadores:
 - El bebé ha de gaudir de llibertat motriu.
 - El bebé compren el llenguatge que li dirigim i és un interlocutor actiu.
 - Anava al domicili de cada família una vegada per setmana i observava al nadó en presència de la seva mare.
 - Fundà l'orfenat Lóczy (1946) que és un model d'educació per l'infància (AMRS, 1992).

PRINCIPIS LOCZY

Recull de frases del video: Lòczy, una llar per créixer.

- El temps que importa no és el dels adults, sinó el dels nadons.
- L'adult envolta l'infant amb la mirada, amb la seva veu, comentant tot el que fa, orientant-lo, intentant organitzant el seu univers caòtic. Va teixint una pell psíquica, un embolcall immaterial.
- Si un es dedica intensa i en exclusiva a un nadó en certs moments privilegiats del dia, de cura i alimentació, estaria suficientment calmat per poder ocupar-se d'ell mateix , del món que l'envolta i dels demés.
- Considerar el nadó com a persona.

PRINCIPIIS LÓCZY

Recull de frases del video: Lóczy, una llar per créixer.

- Pikler convida a les famílies a : Intervenir molt menys i observar molt més.
- El nen no és una titella en mans d'un adult tot poderós. Educar no és deformar.
- No s'ha de deixar al nin tot sol, abandonat. Cal estar molt present, però de forma diferent, cal acompanyar-los en un marc protector. La construcció psíquica del bebè es pot fer als ulls d'un adult atent.

PRINCIPIS LOCZY

Recull de frases del video: Lòczy, una llar per créixer.

- La qualitat de l'activitat lliure de l'infant és un indicador de l'èxit de les atencions que rep.
- Quan la mainadera parla al nen li ajuda a desxifrar el seu cos i el món. Aquest aprenentatge és el que segueix quan està sol.
- Un bebè aprèn de l'adult, però també té coses a descobrir per sí mateix, ha de realitzar el seu treball com a bebè.
- La plena llibertat de moviments ens fan descobrir no només com els bebès venen al món sinó també com el món ve als bebès.
- Els infants toquen els objectes i als altres de la mateixa forma que els toquen a ells.

El valor de les activitats de la vida quotidiana:

1. La comunicació verbal de totes les actuacions que l'adult fa amb l'infant.
2. La suavitat dels gestos, tacte, carícies.
3. La petició de la participació de l'infant i l'espera atenta de la seva col·laboració.
4. El respecte per la intimitat de l'infant i els moments de no intervenció de l'adult.
5. L'observació.
6. L'instint és important, però també es necessita formació.

QUÈ SIGNIFICA TENIR UN BEBÉ EN LA VIDA DE LES FAMÍLIES?

- És un fet decisiu.
- Marca un moment d'inflexió, un abans i un després.
- Es modifica la manera de viure de tot el grup familiar.

NECESSITATS DE L'INFANT

- Necessitats fisiològiques (higiene, alimentació...)
- Necessitats afectives (acolliment, contenció, carícies, moviment,...)
- Per poder cobrir aquestes necessitats satisfactòriament, es imprescindible per l'infant:
 - Ser mirat, escoltat, acompanyat (no dirigit)respectat com a persona, acceptat tal com és.
 - Tenir un entorn adequat (espai i materials)
 - Tenir llibertat de moviments

Sue Gerhardt, picoterapeuta anglesa que ha dedicat
tota la seva vida professional a l'estudi dels nadons i a la influència de l'afecte
en el desenvolupament dels més
petits i als seus efectes en la vida adulta

*“Hem d'ocupar-nos dels nadons,
perquè és la millor manera de prevenir
les malalties mentals, els trastorns de la
personalitat, les depressions, les
conductes antisocials, la delinqüència
i la violència en la nostra societat...*

Però no és fàcil ocupar-se dels nadons...”

Sue Gerhardt

Un bebè és capaç de desenvolupar per ell mateix:

- **Tota la seva motricitat global i fina:** girar-se d'esquena-panxa, asseurer-se, aixecar-se, caminar, agafar objectes petits,...
- **Tot el coneixement** de les persones, els objectes i de les relacions associades en l'espai i en el temps.

(no és necessari estimular-lo, agitar objectes, donar-li joguines sofisticades,...)

EL DINAMISME INTERN DE L'INFANT

- La vida psíquica.
- El desenvolupament intel·lectual.
- Tenen les seves arrels dins l'activitat motriu lliure.

BASES
FISIOLOGIQUES
DEL MOVIMENT
I DE LA
LATERALITZACIÓ

```
graph TD; A[BASES FISIOLOGIQUES DEL MOVIMENT I DE LA LATERALITZACIÓ] --> B[ESQUEMA CORPORAL]; A --> C[EL CERVELL I LA IMPORTÀNCIA DEL COS CALLÓS]; A --> D[LA COLUMNA VERTEBRAL];
```

ESQUEMA CORPORAL

EL CERVELL
I LA IMPORTÀNCIA
DEL COS CALLÓS

LA COLUMNA VERTEBRAL

D

desarrollo motriz entre los descritos por Emmi Pikler y los descritos por otros autores

Fases del desenvolupament motriu descrites per Emmi Pikler

Fase 1	Passar d'ajagut d'esquena a ajagut de costat	Apareix entre els...	3 i els 7 mesos
Fase 2	Passar d'ajagut d'esquena a ajagut de panxa		4 i els 8 mesos
Fase 3	Passar d'ajagut de panxa a ajagut d'esquena		4 i els 9 mesos
Fase 4	Reptar		7 i els 13 mesos
Fase 5	Gatejar		8 i els 16 mesos
Fase 6	Asseure's		9 i els 16 mesos
Fase 7	Agenollar-se		10 i els 15 mesos
Fase 8	Posar-se dret i fer les primeres passes		11 i els 20 mesos
Fase 9	Fer les primeres passes sense cap tipus d'ajuda		12 i els 21 mesos
Fase 10	Caminar de forma segura		13 i els 21 mesos

ESQUEMA DEL DESENVOLUPAMENT PSICOMOTOR

1 mes

Cap per avall, alça uns
instants el cap.

2 mesos

Si li parles o l'acarones, et
respon amb un somriure.

3 mesos

Cap per avall, es recolza en
els avantbraços i alça el
cap i el pit.

4 mesos

Intenta agafar el joguet
que li ensenyen.

5 mesos

Amb un suport es manté
assentat. Agafa el sonall
que té prop.

6 mesos

Cap per avall, alça el tronc
i part de l'abdomen,
recolzant-se en les mans.

7 mesos

Es manté assentat
recolzant-se cap endavant
sobre les mans.

8 mesos

Li agrada tirar objectes a
terra per veure com cauen
i sentir el soroll que fan.

9 mesos

Intenta gatejar per descobrir
el que l'envolta, però sols
aconsegueix arrossegar-se.

10 mesos

Es posa dret agafant-se als
mobles.

12 mesos

Camina si un adult el duu
de la mà, o agafant-se als
mobles.

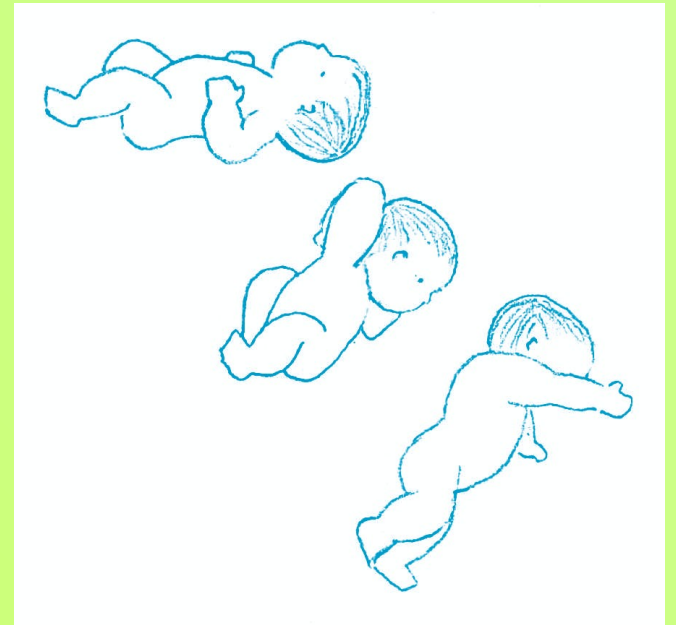
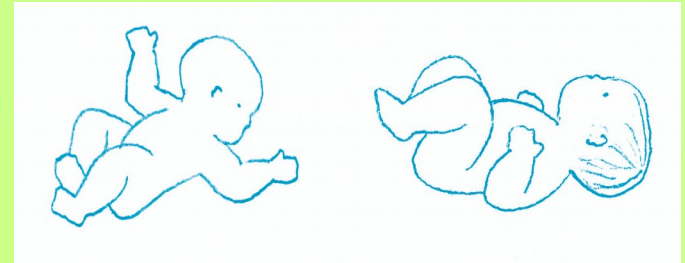
15 mesos

Camina bé sol, i li agrada
espentar un carret.

A. FASE NEONATAL

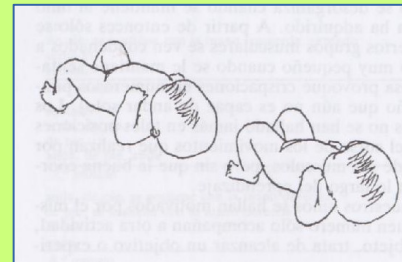
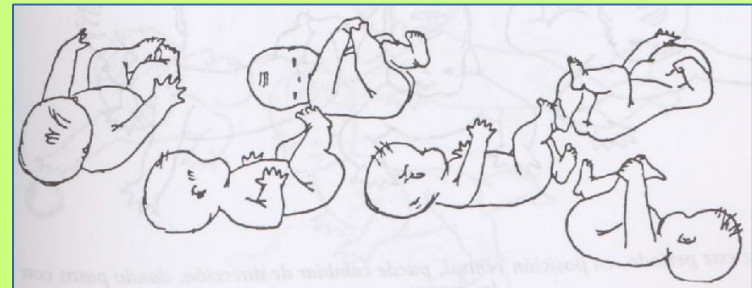
1. Passar d'ajagut d'esquena a estar-hi de costat i tornar a posar-se d'esquena (3 a 7 mesos)

- Columna vertebral doblegada.
- To muscular de flexió a semi- extensió.
- Postura de l'esgrimista desapareix cap al 4art o 5é mes de vida.
- Moviments sense cap tipus de coordinació.
- Els sentits treballen per separat
- Moven braços ,cames,tronc i abdomen.
- Se gira cap a la dreta i cap a l'esquerra.
- Exercita la musculatura lateral del tronc.

FASE 1

- Passar d'ajagut d'esquena a ajagut de costat de costat (3 a 7 meses)
- El bebé realiza flexiones, extensiones y sacudidas de los miembros y movimientos de rotación de la cabeza.

Oxitocina vs cortisol

OXITOCINA	CORTISOL
Hormona del amor	Hormona del estrés
Cuidador lleno de empatía y compasión	Cuidador distante capaz de ignorar el llanto de un bebé
Cerebro del bebé en calma	Cerebro del bebé en alerta
Mayor resistencia al estrés, dolor.	Menor capacidad para soportar el estrés y el dolor.
Menor propensión a trastornos mentales	Más propensión a trastornos mentales
Neuroprotector	Neurotóxico

Passar d'ajagut d'esquena a estar-hi de costat i tornar a posar-se d'esquena (3 a 7 mesos)

ORIENTACIONS, ESPAI I MATERIALS:

- **Posar l'infant sempre panxa amunt.**
- **Dóna seguretat tenir el cos envoltat entre coixins (evocació ventre matern).**
- **No convé tenir mai l'infant dret.**
- **Moment per preparar una panera d'objectes blans i suaus, amb diferents formes, de colors vius que els cridin l'atenció (veure fotografies del llibre).**
- **DOS ESPAIS: un espai pels moments de son i repós i un espai pels moments que està despert.**

FASE 1

● Qué hacer en esta fase:

- Colocar al bebé en una superficie plana y firme lo suficientemente ancha para que le permita realizar el RTCA en su totalidad.
- Si el bebé es alimentado con biberón, alternar ambos brazos para sostener el bebé en cada toma, al igual que se haría al dar el pecho.
- Cambiar la cuna de posición de vez en cuando, los bebés tienden a girar más la cabeza hacia el lado donde están sus padres, por lo que de esta manera no estará girando la cabeza siempre del mismo lado.

FASE 1

- **Convendria evitar:**

- Colocar objectes colgats (m3vil) sobre la capsa del beb3 para entretenir-le.
- Colocar el beb3 en una hamaquita o maxicosi.
- Envolver al beb3 o cobrir mansos y pies.
- Darle siempre los juguetes a sus mansos.

FASE 1

- Convendria evitar:
- Riesgos del maxicosi:

Bradycardia

Apnea

Desaturación de oxígeno

Asfixia postural

Merchant JR, Worwa C, Porter S, Coleman JM, deRegnier RA. Respiratory instability of term and near-term healthy newborn infants in car safety seats. *Pediatrics*. 2001;108(3):647-652. doi:10.1542/peds.108.3.647

Kornhauser Cerar L, Scirica CV, Stucin Gantar I, Osredkar D, Neubauer D, Kinane TB. A comparison of respiratory patterns in healthy term infants placed in car safety seats and beds. *Pediatrics*. 2009;124(3):e396-e402. doi:10.1542/peds.2009-0160

Liaw P, Moon RY, Han A, Colvin JD. Infant Deaths in Sitting Devices. *Pediatrics*. 2019;144(1):e20182576. doi:10.1542/peds.2018-2576

FASE 1

- **Convendría evitar:**

- Colocar el bebé boca abajo

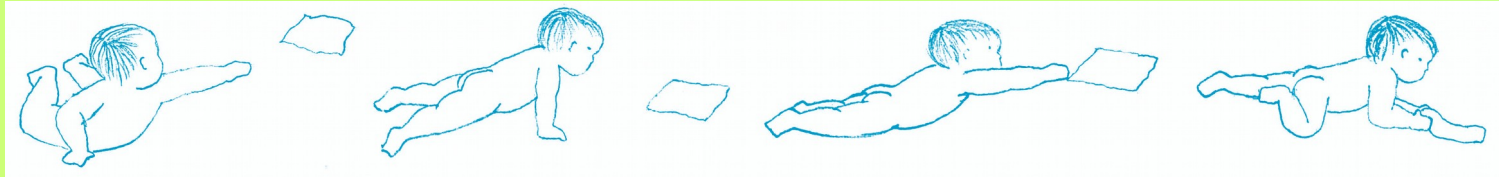
Argumentos en contra del “Tummy time”

- Dificulta la exploración de su cuerpo y de los objetos del entorno.
- Provoca malestar, irritabilidad del niño.
- Desarrollo precoz i excesivo de la musculatura extensora.
- Las cervicales no están preparadas para soportar el peso de la cabeza que es en proporción con su cuerpo mucho más grande que el de un adulto
- Cuando el niño o niña está preparado y de manera independiente gira boca abajo, asume inmediatamente la postura, es decir, no necesita ese entrenamiento prolongado boca abajo.

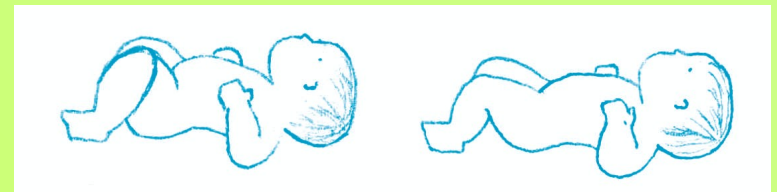
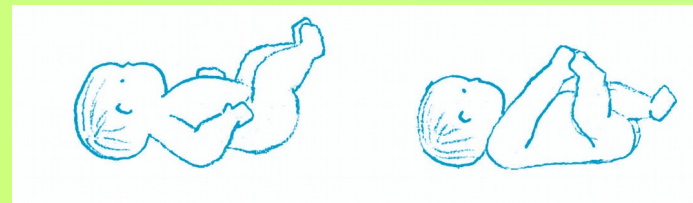
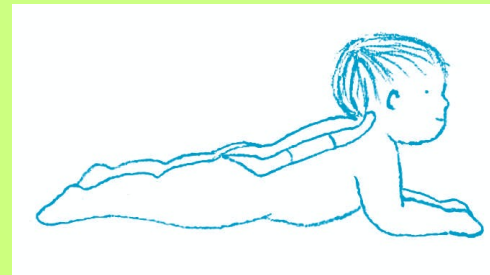
FASE 2

Passa d'ajagut d'esquena a ajagut de panxa (4 a 8 mesos)

Orientacions:

- No s'ha de posar l'infant de panxa fins que ho faci per ell mateix.
- No se l'ha de fer seure.
- Hem d'esperar que faci totes les conquestes motrius per si mateix.
- Posar sempre l'infant d'esquena damunt una superfície semidura.

FASE 2

- **Gira boca abajo (4 a 8 meses)**

- La cabeza inicia el movimiento de rotación del cuerpo, le siguen los miembros superiores, el tronco, y los miembros inferiores que empujan hasta alcanzar la posición. Al principio, esto requiere de un gran esfuerzo y numerosos intentos.
- Si una mano queda atrapada debajo del abdomen: esperar o volverlo a la posición dorsal

FASE 2	4 a 8 meses
Gira d'esquena a panxa	
	
<i>Ajagut d'esquena, després de molts d'assajos es posa de panxa</i>	

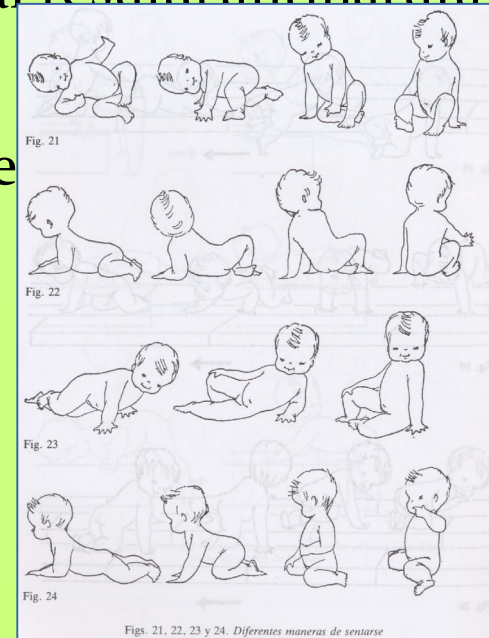
FASE 2

- Convendría evitar:

- Tomar a los niños de las manos para levantarlo

La sedestación desde el decúbito dorsal resulta antinatural y antifisiológica.

Los bebés llegan a la sedestación desde el decúbito ventral, lateral o el gateo.

Figs. 21, 22, 23 y 24. Diferentes maneras de sentarse

FASE 2

4 a 8 meses

Gira d'esquena a panxa

Ajagut d'esquena, després de molts d'assajos es posa de panxa

FASE 2: Passar d'ajagut d'esquena a ajagut de panxa (4 a 8 mesos)

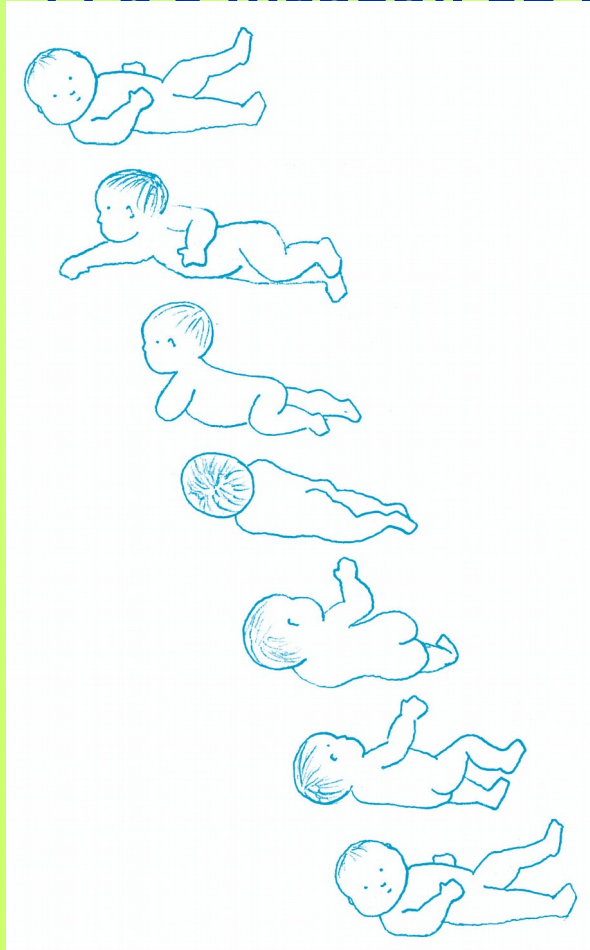
ORIENTACIONS, ESPAI I MATERIALS:

- Posar l'infant sempre panxa amunt.
- Podem tancar l'espai amb un moble baix.
- Terra semi dur (estora per traslladar d'un espai a l'altra).
- Gran importància de l'estimulació musical (0 a 18 és el moment més important), cançons, jocs de falda, balenceig.
- Panera d'objectes blans, anam ampliant...

FASE 3. GIRAR DE PANXA A ESQUENA I DESPLAÇAR-SE RODANT

**3a. Passar d'ajagut de panxa a ajagut d'esquena
(4 a 9 mesos). 3b desplaçar-se rodant (6 a 10 m)**

Orientacions:

Si es cansen d'estar de panxa ajudar-los a posar-se d'esquena.

- Afavorir l'ús de les dues parts del cos (mà, ull, orella) i la coordinació entre elles.
- Introduir objectes durs a la panxa: anelles fusta, cistelles de mimbre, bols

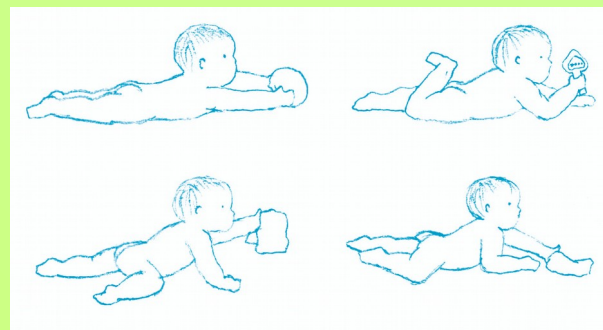

FASE 4: REPTAR (7 a 13 mesos).

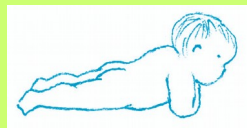
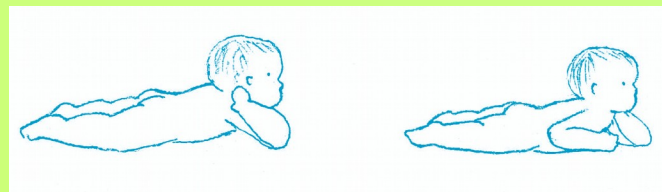
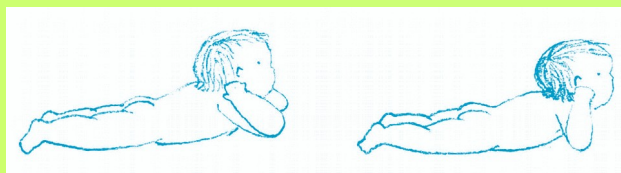
Lateralitat:

- molta connexió entre banda dreta i esquerra.

Orientacions:

- Deixar un espai entre l'infant i les persones i/o els objectes.
- Parlar molt a l'infant.

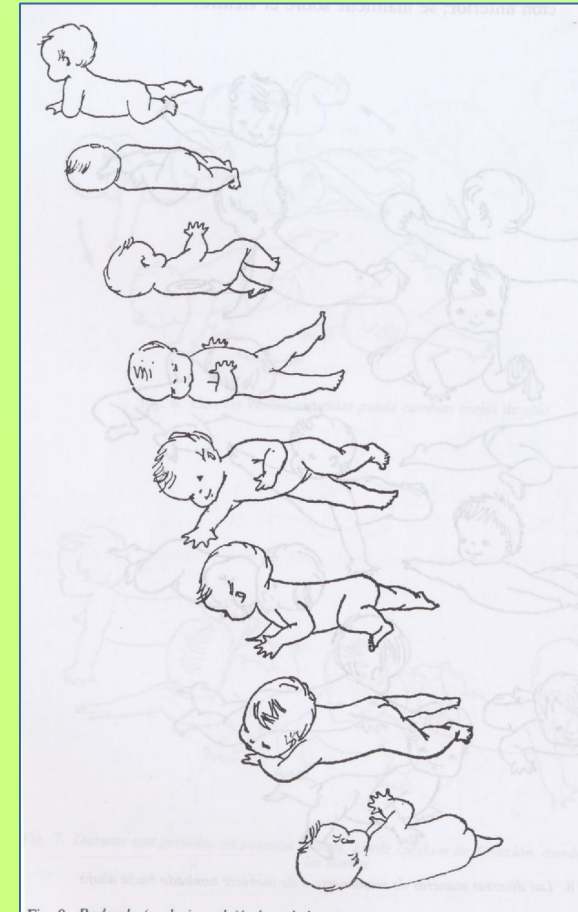
FASE 3

- **Convendria evitar:**

Dejar el bebé en un parque o en la cuna donde no tiene suficiente espacio para desplazarse rodando.

Mascaró Munar, M.V.

FASE 3	4 a 9 mesos
Passa d'estar d'esquena a panxa i de panxa a esquena.	
Roda fent la «croqueta» per desplaçar-se.	
	
Ben assolit el gir d'esquena a panxa es giren de panxa a esquena	

FASE 3

Los volteos, el reptado, el gateo en posición ventral, preparan la musculatura anti-gravitatoria para las posiciones sentado, de pie y la marcha

Mascaró Munar, M.V.

FASE 3	4 a 9 mesos
Passa d'estar d'esquena a panxa i de panxa a esquena. Roda fent la «croqueta» per desplaçar-se.	
	
Ben assolit el gir d'esquena a panxa es giren de panxa a esquena	

FASE 3

FASE 3	4 a 9 mesos
Passa d'estar d'esquena a panxa i de panxa a esquena. Roda fent la «croqueta» per desplaçar-se.	
	
Ben assolit el gir d'esquena a panxa es giren de panxa a esquena	

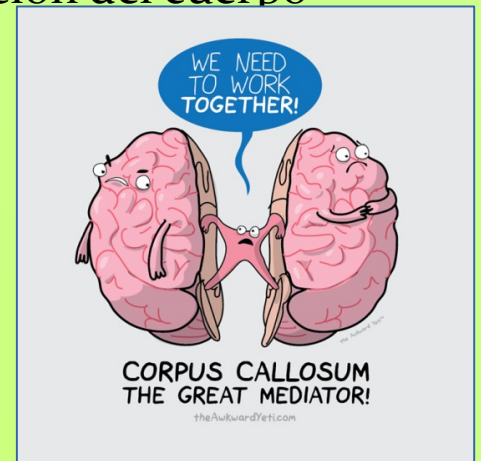
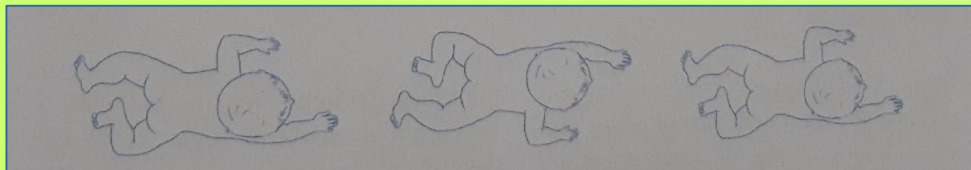
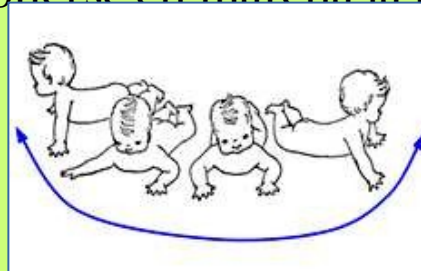
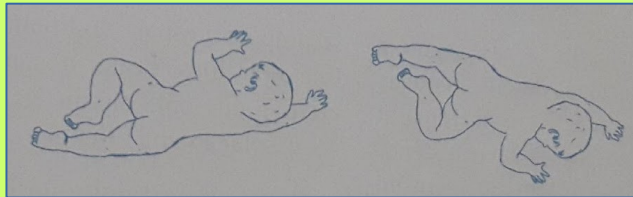
● Ya lo he sentado. ¿Ahora qué?

- Un niño que ha sido sentado puede vivir con angustia que dejen de hacerlo.
- El movimiento debe darse por el propio placer y alegría de todo lo que comporta este movimiento.
- La autonomía no es una obligación.
- Evitar ofrecerle la posición de sedestación como primera opción.
POSAR-LO SEMPRE D'ESQUENA QUAN L'AMOLLAM ENTERRA !
- Intentar dejar el bebé boca arriba siempre que esté tranquilo: verbalizar la situación, tumbarnos con él, cantarle, juegos de falda.
- Cambiar poco a poco las dinámicas establecidas con sentido común y dar la oportunidad para otras formas de movimiento y expresión.

FASE 4

● Repta (7 a 13 meses)

- Los sistemas vestibular, propioceptivo y visual se conectan para funcionar juntos por primera vez. Sin esta integración el desarrollo del sentido del equilibrio, la percepción del espacio y la profundidad serán muy pobres.
- Se activa la vía cruzada de movimiento, que es la vía de control voluntario del movimiento, y empieza a ponerse en marcha la función del cuerpo calloso.

FASE 4

● Riesgos del tacatá:

- Alto potencial de accidentes:

Según la European Injury Database, cada año se producen lesiones graves en la UE por causa de los tacatás, por eso la Alianza Europea para la Seguridad Infantil desaconseja su uso, incluso de aquellos que cumplen la norma europea.

Más de 230.000 niños de menos de quince meses tuvieron que ser atendidos en hospitales estadounidenses entre 1990 y 2014 por lesiones relacionadas con el uso de los andadores. 6.500 de esos niños tuvieron fracturas craneales¹.

- La organización del equilibrio, la postura y los desplazamientos se ven seriamente obstaculizados y perturbados.
- En numerosas ocasiones, los niños que utilizan andador no logran ni reptar ni gatear
- Altera el esquema corporal: crea un esquema corporal erróneo, el niño aprende que los límites de su cuerpo son el andador.

El mejor andador es el que no se usa”

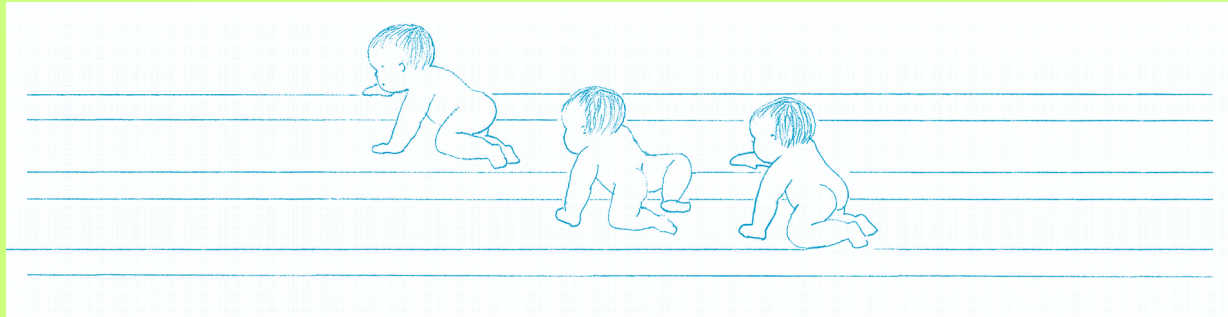

1. Sims A, Chountirath T, Yang J, Hodges NL, Smith GA. Infant Walker-Related Injuries in the United States. Pediatrics. 2018;142(4):e20174332.

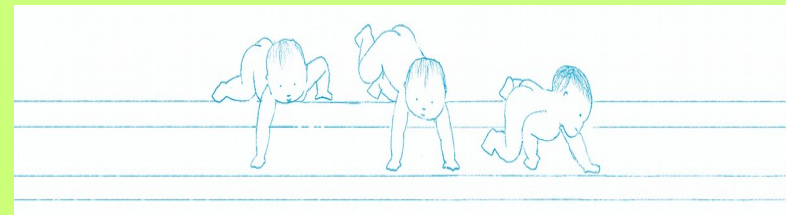
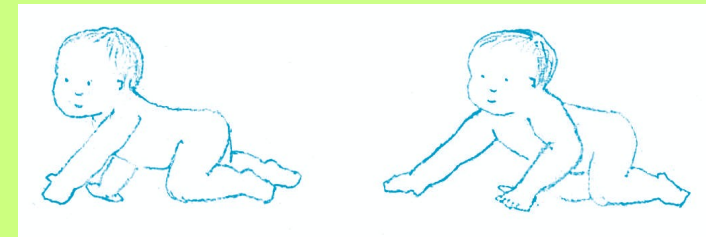
FASE D'ESTAR PER TERRA

FASE 5: Anar de grapes, gatejar (8 a 16 mesos)

Afavoreix:

- La conquesta de l'espai.
- La coordinació de les dues parts del cervell.
- La maduració de la vista.
- La maduració de l'oïda.
- La definició de les corbes de l'esquena.
- La força de les cames i braços, de la musculatura de l'esquena i de l'abdomen.
- El fer servir les mans com instrument d'exploració, ajudant a configurar la pinça digital.
- L'activació dels reflexos de caiguda.

FASE 5

● Gatea (8 a 16 meses)

- Al principio el gateo es con las piernas muy abiertas y con la práctica las rodillas y los pies se alinean cada vez más con la línea media del cuerpo.

FASE 5

- **Gatea (8 a 16 meses)**

- Solo existe un modo de gatear:
4puntos/simétrico/contralateral
- El resto (culeteo, el conejo, el gateo asimétrico,...) son formas anómalas de desplazamiento. **QUE FER DINS L'AULA?**
- Evitar frases como: “No pasa nada”, “no todos los niños gatean”, “hay diferentes tipos de gateo”

FASE 5

Gatea (8 a 16 meses)

Beneficios del gateo:

El gateo conecta los hemisferios cerebrales.

Desarrolla el patrón cruzado

Se tonifican los músculos que permitirán que el niño mantenga la columna recta cuando esté maduro para poder ponerse de pie.

Desarrolla el sistema vestibular y el sistema propioceptivo.

Permite practicar el enfoque de los ojos.

Millora vista i oïde.

Preparació remota per la lecto-escriptura.

5. Anar de grapes, gatejar (8 a 16 mesos)

- **ORIENTACIONS:**

Està totalment contraindicat:

- Tenir l'infant dret.
- Posar-lo en caminadors.
- Fer-lo caminar agafat per les aixelles o de qualsevol altra forma.

CONDICIONAR l'espai perquè pugui explorar-lo i tingui la oportunitat de pujar i baixar altures adequades: petites rampes, escalons suaus.

MATERIALS: a espais exteriors recipients plans amb aigua, arena, terra, pedres de la platja...

pasa nada...

- 20_{min} parque – cocinamos
- 20_{min} trona – comemos
- 20_{min} tacatá – recogemos mesa
- 20_{min} hamaca – para ducharnos
- 20_{min} maxicosi - trayecto coche
- 20_{min} silla de paseo – paseamos
- 20_{min} de pie sobre nuestras rodillas
- 20_{min} sentado en el suelo
- 20_{min} en la cuna con juguetes móviles sobre su cabeza

Callahan CW, Sisler C. Use of seating devices in infants too young to sit. Arch Pediatr Adolesc Med. 1997;151(3):233-235

FASE 6: SEURE, de 9 a 16 mesos

Aprèn a asseure's i a mantenir-se assegut.

Orientacions:

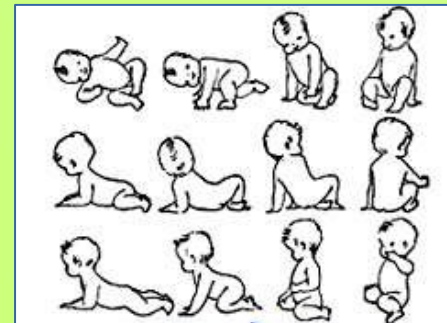
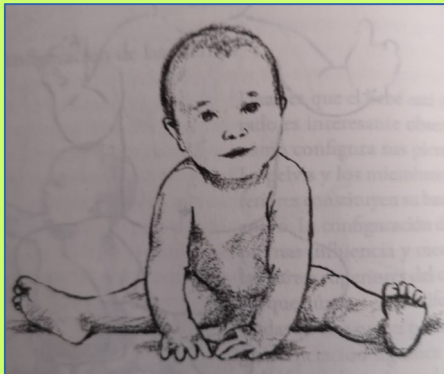
- La posició d'assegut l'ha de conseguir per sí mateix.
- El culeig és molt perjudicial per la columna i per la coordinació braços- cames.

FASE 6

Se sienta (9 a 16 meses)

- El niño está sentado cuando su tronco se halla aproximadamente vertical y su peso descansa casi enteramente sobre los dos isquiones y los glúteos.
- Diversos autores describen un período de la postura sedente (trípode) en el que el niño debe utilizar las manos para evitar la caída del tronco hacia delante. Esta postura solo se da en niños sentados prematuramente.

FASE 6

9 a 16 mesos

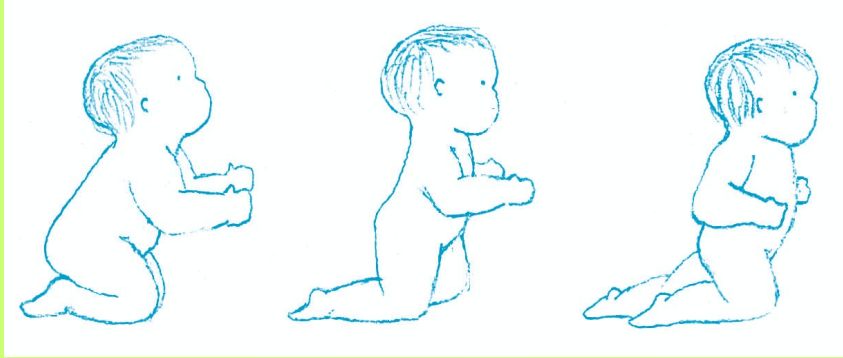
S'asseu de forma autònoma

Havent iniciat el gateig, aconseguix seure

FASE 7: AGENOLLAR-SE

(9 a 15 mesos)

D'agenollats passen a la postura de cavaller, que consisteix a tenir un genoll tocant a terra i l'altra cama en flexió i la planta del peu tocant a terra.

És un pas previ a posar-se drets.

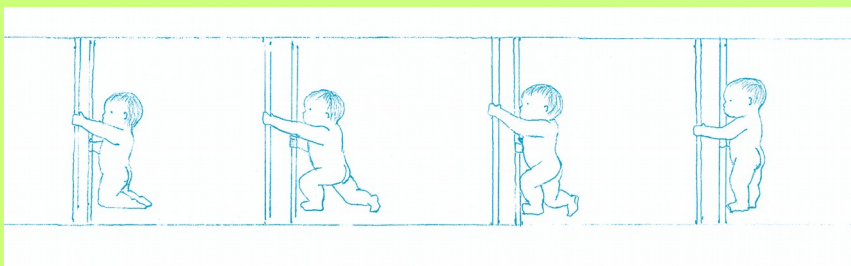
Tenen el tronc amb la força suficient per aguantar-se de genolls i per desplaçar-se d'agenollats.

**ESPAI I MATERIALS: OBJECTES
DAMUNT MOBLES BAIXOS,
CADIRES.
MATERIAL HEURÍSTICA.**

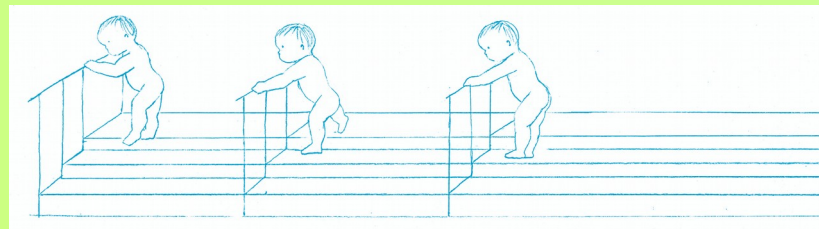

FASE 8

Posar-se dret i fer les primeres passes (9 a 16 mesos)

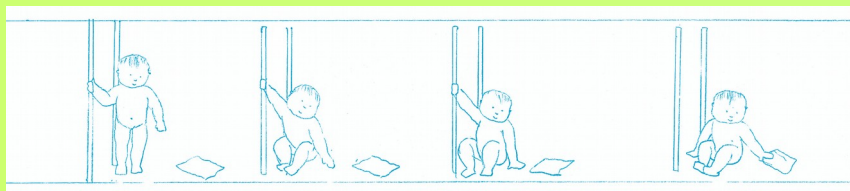

Estant de genolls i a partir de la postura de cavaller.

Aprofiten baranes, cadires i tot tipus de suports, com la paret o el

a l'altra, i fer les primeres passes. També pugen i davallen escalons.

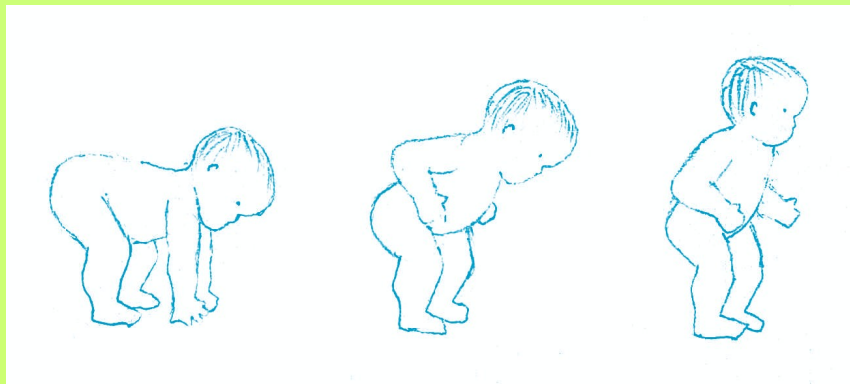
A poc a poc van suprimint els suports; agafant-se només amb una mà, s'acoten per agafar el que els interessa.

Orientacions:

- Deixar experimentar la caiguda.
- JOCS D'APARÈIXER I DESAPARÈIXER.

FASE 9

Fer les primeres passes sense cap tipus d'ajuda (12 a 21 mesos)

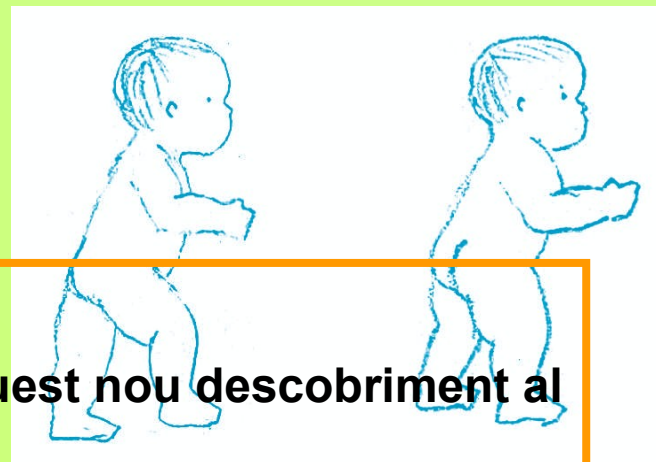
Camina amb els braços oberts, sense coordinar-los amb les cames.

Els braços, encara no fan moviments dissociats.

Va prescindint progressivament de les ajudes, donant les primeres passes de forma independent.

Orientacions:

- **Deixar que l'infant experimenti aquest nou descobriment al seu propi ritme.**
- **Deixar que continui exercitant les conquestes motrius anteriors.**

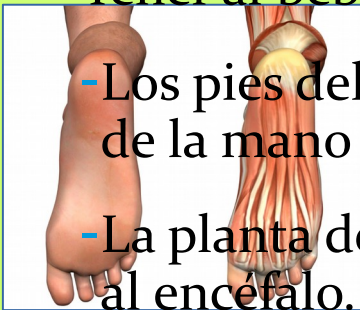

FASE 8

- Se pone de pie (11 a 20 meses)
- Qué hacer en esta fase:

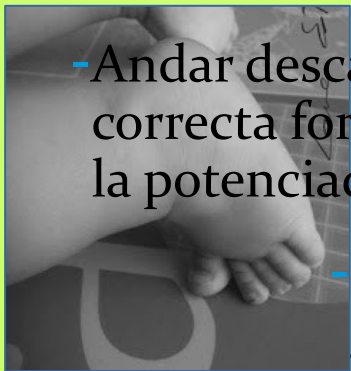

Tener al bebé el máximo de tiempo descalzo

- Los pies del recién nacido tienen una sensibilidad mucho más fina que la de la mano hasta los ocho o nueve meses.

- La planta de los pies envía información exteroceptiva de todo lo que toca al encéfalo.

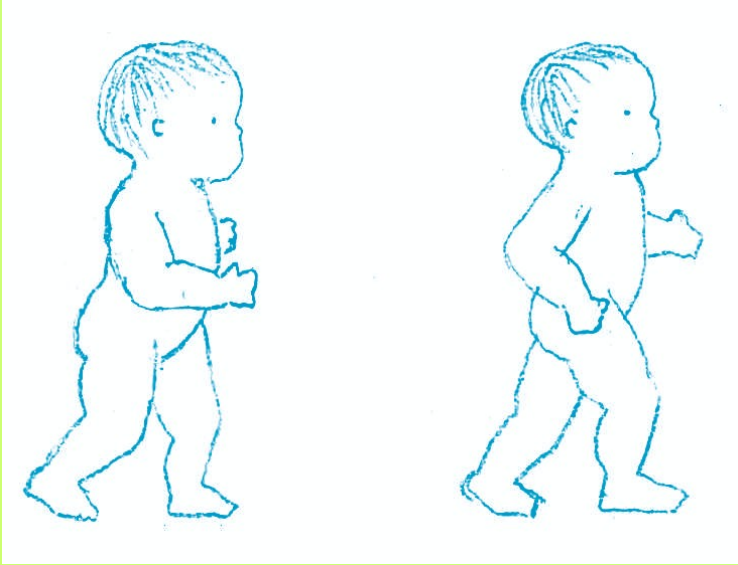

- Andar descalzo ayuda a estimular la capacidad de agarre de los dedos, a la correcta formación del arco plantar, de los huesos y ligamentos del pie y a la potenciación de los músculos de éste.

- En la fase de reptado, el niño empuja el suelo con su dedo gordo del pie para avanzar hacia delante.

FASE D'ESTAR PER TERRA

9.Caminar de forma segura (13 a 21 mesos)

Entre els dos anys i els dos anys i mig la marxa contralateral serà automàtica.

L'ANSIA DE MOVIMENT ÉS IRREFRENABLE.

Orientacions:

- *Cal brindar-los entorns en què amb la màxima seguretat, quan ho desitgin puguin continuar gatejant, enfilar-se, penjar-se, pujar i baixar...*
- *Vestir-los amb roba còmoda i sempre que sigui possible a l'aire lliure.*
- *Fer tot tipus de moviments per reforçar el que ja saben fer i per anar descobrint noves habilitats.*
- *Objectes per rodolar, tarimes, escalons, elements de balanceig...*

FASE 9

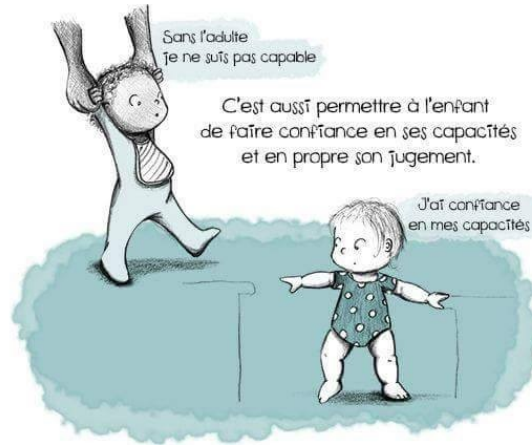
- Se pone de pie (11 a 20 meses)
- Convendría evitar:

Coger al bebe de las manos para enseñarle a andar.

La matricité libre, c'est quoi ?

C'est apprendre à observer, à ne pas intervenir, ainsi qu'à adapter et sécuriser l'environnement.

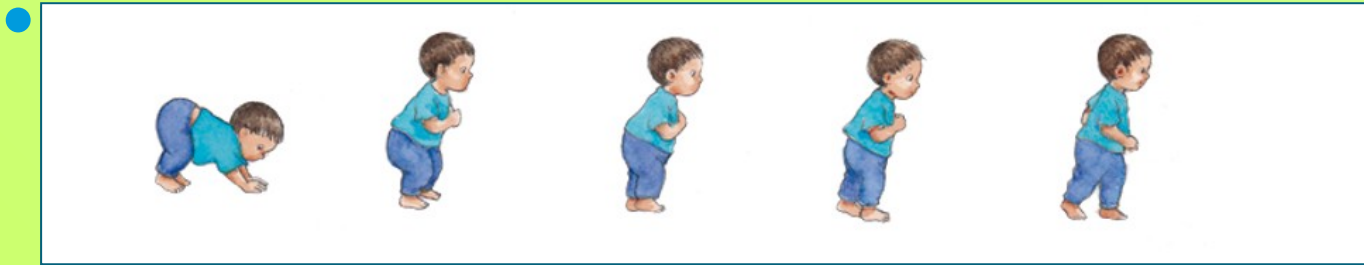

BOUGRIBOUILLONS.ILLUSTREUR.ORG

FASES 9 Y 10

- Anda sin ayuda (12 a 21 meses) y camina de forma segura (13 a 21 meses)
 - Caminar es algo que un bebé puede llegar a hacer por sí mismo sin más ayuda que disponer del **tiempo** necesario y del **espacio** adecuado.

FASE 9

12 a 21 meses

Camina sense ajuda

S'aguanta dret i fa les primeres passes

FASE 10

13 a 21 meses

Camina de forma segura

Camina de forma segura, fa la marxa del soldat

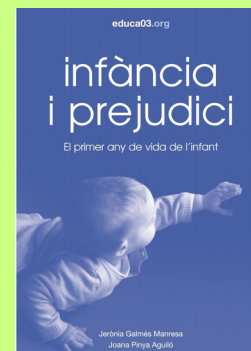
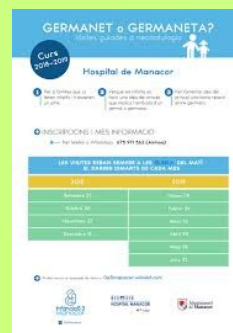

C

Manacor amb HOSPITAL MANACOR

Associació sense ànim de lucre

Aposta per la sensibilització, la formació i el suport a la criança i a la vida en família.

FULLETÓ INFANTS EN LLIBERTAT DE MOVIMENT

INFANTS EN LLIBERTAT DE MOVIMENT

El primer any de vida és un moment crucial per construir uns bons fonaments a nivell físic i psíquic. Amb la finalitat d'acompanyar-vos en la tasca de criar un nadó, hem elaborat les següents orientacions basades en les teories de la pediatra Emmi Pikler i citades en el llibre *Infància i Prejudici* editat per Infància 0 a 3 Manacor (Oa3manacor@gmail.com).

Fer-ho
abans
no val dir
fer-ho
més bé

FASE 1 0 a 7 mesos Passa d'ajagut d'esquena a ajagut de costat i viceversa

CONVÉ sostenir el nadó en braços i engransar-lo suauament: augmenta el benestar i disminueix l'estrès. Desenvolupa l'equilibri i consolida el vincle afectiu.

CAL EVITAR hamaquetes infantils, maxi-cosis (només dins el cotxe), adorns mòbils sobre el cap i embolir-los excessivament. No limitar el seu moviment.

CONVÉ alternar els braços al sostenir el nadó al que se li dona biberó.

CONVÉ passar estones a terra, d'esquena, damunt una superfície semi-dura, ampla, amb objectes als costats que l'estimulin a agafar-los.

CONVÉ fer ús de molletes porta-nadons i fulards. El nadó ha d'anar de cara al portador i les cames no han de penjar.

FASE 2 4 a 8 mesos Gira d'esquena a panxa

CONVÉ augmentar el temps que l'infant passa ajagut d'esquena a terra perquè practiqui el girar-se de panxa.

CAL EVITAR agafar-lo per les mans per aixecar el tronc i fer-lo seure. Encara NO està preparat per seure.

FASE 3 4 a 9 mesos Passa d'estar d'esquena a panxa i de panxa a esquena

CONVÉ augmentar el temps i l'espai on està ajaguda la criatura, així com també el nombre d'objectes i la distància per estimular-la a agafar-los.

CAL EVITAR posar-la en parcs o en brescos quan està deserta i limitar el seu moviment.

CONVÉ esperar que la criatura aprengui a seure pel seu compte. Pot seure damunt nòtols durant les men-tes, la resta del temps convé que estigui ajagut en terra.

CAL EVITAR fer-la seure abans d'estar preparada. Fer-ho produeix torsió lateral de columna a pressió a l'abdomen. Abans de seure ha de gatejar.

FASE 4 7 a 13 mesos Repta

CONVÉ posar l'infant damunt materials que no s'arruïn. Sovint aprenen a arrossegar-se cap endavant abans de fer-ho cap endavant.

CAL EVITAR agafar l'infant per les aixelles i posar-lo dret, les seves cames no estan preparades per a sostenir el seu pes.

CONVÉ saber que aquesta fase suposa un gran avanç motriu, iniciant la coordinació entre la part dreta i esquerra del cos. L'infant va on es proposa i agafa a dins el seu camp d'acció. El diu gros del peu l'ajuda a impulsar-se. No cobrir els peus amb sabates.

CAL EVITAR fer ús dels toca-laques, caminadors i botadors. El nadó no hi té llibertat de moviment i col·loca els peus a terra de manera incorrecta, sovint només les puntes.

FASE 5 8 a 16 mesos Gateja

CONVÉ gatejar perquè perfecciona la coordinació entre la part dreta i esquerra del cos. Madura la vista i els moviments fins de les mans. Quan es desplaça a voluntat, calcula distàncies i profunditat, i així ajuda a prevenir els accidents.

CAL EVITAR que els infants minin les pantalles (televisors, mòbils o tauletes); sobretot, cal evitar que les tinguin en les seves mans.

FASE 6 9 a 16 mesos Seu de forma autònoma

CONVÉ recordar que l'infant "seu" quan ho fa per si mateix i NO quan són els altres que el seuen. Per aconseguir-ho, és imprescindible que abans pugui girar-se amb facilitat d'ajagut d'esquena a ajagut de panxa i viceversa.

CAL EVITAR que els infants minin les pantalles (televisors, mòbils o tauletes); sobretot, cal evitar que les tinguin en les seves mans.

FASE 7 10 a 15 mesos S'agenolla

CONVÉ agenollar-se. És un precursor de la postura d'estar dret i de la marxa que permet organitzar la verticalitat del tronc. En aquesta postura és capaç de desplaçar-se d'agenollat i així es va preparant per a les següents fases.

CAL EVITAR que els infants minin les pantalles (televisors, mòbils o tauletes); sobretot, cal evitar que les tinguin en les seves mans.

FASE 8 11 a 20 mesos Es posa dret i comença a desplaçar-se de costat

CONVÉ propiciar un entorn que li permeti desplaçaments de marxa laterals, aferrat a mobles, sofà... Aquesta marxa precedirà la marxa cap endavant. Així el nadó practica el correcte recolzament del peu i millora el seu equilibri i la força de les cames.

CAL EVITAR agafar-lo de les mans perquè estigui dret o per ajudar-lo a caminar: ell mateix ho farà sol quan estigui preparat.

FASE 9 12 a 21 mesos Camina sense ajuda

CONVÉ que el nadó aconsegueixi caminar per ell mateix. Ho farà si disposa d'un espai adequat i del temps i la paciència necessària dels seus cuidadors.

CAL EVITAR donar-li les mans o agafar-lo per les aixelles per caminar. Si ho fa per ell mateix, exercitarà posar les mans davant quan cau i aprendrà a reequilibrar-se.

FASE 10 12 a 21 mesos Camina sense ajuda

CONVÉ que la criatura vagi el màxim de temps descalça, així es permet la correcta formació de l'arc plantar i es millora la propiocepció.

CAL EVITAR que si es fa ús de sabates, aquestes siguin flexibles i no immobilitzin els turmells.

4ª EDICIÓ INFÀNCIA I PREJUDICI

- REVISIÓ AMPLIADA
- CASTELLÀ I CATALÀ
- DISPONIBLE A “ASSOCIACIÓ INFÀNCIA
0 A 3 MANACOR”

infància i prejudici

Els primers 18 mesos de vida de l'infant

Margalida Jerònia Galmés Manresa
Margalida Victòria Mascaró Munar
Joana Pinya Aguiló

PRINCIPIIS EDUCATIUS

- La llibertat de moviment i la conquesta de l'autonomia.
- L'activitat que sorgeix del propi interès dóna satisfacció a l'infant i el fa sentir competent.
- El valor de l'estabilitat i de la regularitat.
- Respecte pel ritme de desenvolupament individual de cada infant.
- La importància dels estadis, intents, assaigs i experiències.
- El perill de les intervencions d'estimulació que "forcen" el ritme individual de l'infant.

PRINCIPIIS EDUCATIUS

- **Oferir-li un entorn adequat:**
 - Espai gran, sense perill, amb coixins, matalassos, rampes, petites altures...convertir la seva habitació en un gran parc.
- **Objectes:**
 - De 3 a 6 mesos:
 - Mocadors de colors vius
 - “Sonajeros” lleugers i quasi silenciosos
 - Joguines allargades
 - Pulseres de plàstic, aros de fusta,...
 - De 6 a 9 mesos:
 - Pilotes i aros grossos
 - Canastretes
 - Palanganes de plàstic de diferents tamanys
 - Cubs, saboneres, motlles, cubetes,...
 - De 9 a 12 mesos:
 - Material Joc heurístic: Tubs de cartó, teles, tapadores metàl·liques, pilotes, caps metàl·liques, ribelletes de tots els tamanys i de materials diversos (objectes contenidors).

COM APLICAM AQUESTS PRINCIPIS DINS LES ESCOLETES

- EDUCACIÓ INFANTIL, claus per a una vida:
 - Una escola infantil és una escola de vida, creada i pensada pels infants petits.
 - Evitar la carrera competitiva, la millor escola - i la millor família- és aquella a on s'intenta ensenyar menys coses, i a on es donen oportunitats perquè el nin aprengui per ell mateix, en la seva lentitud.
 - Anticipar abans de que hi hagi una maduració cerebral és anar contra el desenvolupament i contra la naturalesa del propi infant.
 - Escola transparent.

CLOENDA

- ELS APRENENTATGES ARRIBEN TOT SOLS QUAN UN NIN ES SENT:
 - SEGUR
 - ESTIMAT
 - MIRAT
 - ACOLLIT
 - ACOMPANYAT
 - QUAN ES RESPETEN ELS SEUS SENTIMENTS: REBEQUERIES, PLORS, TRISTESA, ALEGRIA...

BIBLIOGRAFIA

- Ferré Veciana, Jorge, Ferré Rodríguez, M^adel Mar: *Cer0atr3s. El desarrollo neuro-senso-psicomotriz de los 3 primeros años de vida*. Ed: J. Ferré Veciana (2005)
- GALMÉS, M.J; MASCARÓ, M.V.; PINYA, J.: *Infància i prejudici. Els primers 18 mesos de vida de l'infant*.
- De Truchis, Chantal: *El despertar al mundo de tu bebé*. Ed. Oniro.
- Video: Lóczy, un hogar para crecer.
(<http://www.blip.tv/file/2888560/>)
- Video: Educación Infantil, claves para una vida. (<http://www.blip.tv/file/3262337>)